

SZAKDOLGOZAT

Soósné Kállay Ágnes
Közoktatási vezető és
pedagógus-szakvizsga

Kaposvár
2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga

ISKOLÁM SZEREPE KÖZVETLEN KÖRNYEZETEM
KULTURÁLIS ÉLETÉBEN ÉS MUNKÁNK TÁRSADALMI
HATÁSAI

Belső konzulens: Velner András
belső konzulens

Készítette: Soósné Kállay Ágnes
E5NTZ9
levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Neveléstudományi Intézet

Kaposvár
2023

Tartalom

1.	Bevezetés.....	4
1.1	Témaválasztásom indoklása	4
2.	Történeti áttekintés, szakirodalom.....	6
2.1	Pestújhely története a kezdetektől.....	6
2.2	A Pestújhelyi Általános Iskola rövid története	9
2.3	Az iskola szerepe a kerület életében, helyem az iskolában	12
2.4	Beiskolázás, iskolaválasztás	19
3.	Kutatás.....	22
3.1	Kutatás céljai	22
3.2	Kutatásom hipotézisei	22
3.3	A kutatás módszere	23
3.4	Eredmények.....	23
4.	Összegzés	34
	Felhasznált irodalom	37
	Melléklet.....	38

1. Bevezetés

1.1 Témaválasztásom indoklása

Szakdolgozatomban az *Iskolám szerepe közvetlen környezetem kulturális életében és munkánk társadalmi hatásai* című témát választottam.

Budapest egyik peremkerületében élek, annak is egy kertesházias csöndes kis zugában, Pestújhelyen. Itt születtem, itt nőttem fel. A főiskola befejezése óta dolgozom pedagógusként egykori általános iskolámban. Végzettségem általános iskolai tanító. Már gyermekkoromban is erre a pályára készültem, így nagy öröm volt számomra, hogy pedagógusi munkámat a főiskola befejezése után abban az általános iskolában kezddhettem meg, ahová korábban jártam. Az emberek jórészét személyesen ismerem, gyerekkorom óta részt veszek a kerület életében.

A Pestújhelyi Általános Iskola fenntartója az Észak-Pesti Tankerületi Központ. A szakmai alapidokumentum alapján 8 évfolyamos általános iskola, integráló intézmény. Maximális tanulói létszáma 300 fő. Jelenlegi tanulólétszám 281 fő, 12 osztályban. Ebből 4 osztályunk iskolaotthonos (ma egésznapos oktatás-nevelés) formában tanul. A többi osztályban napköziotthonos csoportok működnek. Állandó státusszal rendelkező pedagógusaink száma 21, munkájukat óraadó kollégák segítik. Minden álláshelyünk betöltött 6 óra kivételével.

Idén a 29. tanévetem kezdtem meg itt. Két évig voltam munkaközösség-vezető, majd fél évig intézményvezető helyettes mielőtt megbízott intézményvezető lettem. Kollégáimmal azért is dolgozunk, hogy színvonalas programjainkkal ne csak az ide járó gyerekek, de szüleik és a kerületi lakosok is örömmel látogassák. Ilyen programok az év végi Pestújhelyi Palánta Pódium, a március 15-ei kerületi ünnepség és még sok más rendezvény, melyeken osztályaink, szavalóink, tehetséges kis zeneiskolásaink vesznek részt.

A kezdetektől aktív részese voltam az iskola kulturális életének. Már a pályám elején volt szerencsém a kolléganőmmel létrehozni a kicsinyek kórusát és a táncszakkört, melyekkel nem csak az iskola, de Pestújhely kulturális életébe is bekapcsolódhattunk. Több kerületi rendezvényen megjelentünk színes műsorainkkal, melyekre a gyerekek mindig nagyon szívesen készültek, készülnek és büszkén jelennek meg a közönség előtt a mai napig.

Jó kapcsolatot ápolunk a körzetünkben található óvodákkal, ezzel is segítjük, hogy a kerületben élők jobban megismerkedjenek iskolánkkal. A hozzánk beiratkozó elsős gyerekek már ismerik szokásainkat, hagyományainkat, ezért szüleikkel szívesen vesznek részt a programjainkon.

A Pestújhelyi Pátria segítségével nem csak a saját, hanem a kerület kulturális programjain is megjelenünk. Koszorúzások és megemlékezések megszervezése is köthető a pestújhelyi iskolához.

A tanítók, tanárok és segítő szakemberek munkája elengedhetetlen a színvonalas előadásokhoz. A műsorok előkészítése, a gyerekek felkészítése a szereplésre sok odafigyelést, szervezést igényel. A tanulók lelkesedése és fegyelmezett magatartása színvonalas előadásokat eredményez.

Dolgozatomban ezért szeretném részletesen is megmutatni, mennyire sokrétű lehetőség rejlik egy iskola életében, amivel hatással lehet az itt lakókra, mennyire ismerik az itt folyó munkát.

A témaválasztásom nagyon aktuális, mert a kerületrészen történt változások az első évfolyamra beiratkozók száma alapján, sajnos negatív irányba befolyásolják az iskola életét. Ezeken a külső tényezőkön azonban nincs módunkban változtatni, így minden olyan lehetőséget meg kell ragadnunk, amivel erősíthetjük iskolánk jó hírnevét, vonzóbbá tesz bennünket a szülők szemében. Ehhez szükséges bemutatnom a kerület, kerületrész történetét. Itt ejtenék szót az én szerepemről az iskola életében.

A társadalmi hatásokat vizsgálva készítettem egy kérdőívet a szülők részére, mellyel az iskoláról alkotott véleményük alapján szeretném bizonyítani, hogy fontos szerepe van ma is egy kis iskolának az adott környezetben, kialakult véleményük nagyban befolyásolja az iskolába való beiratkozást. A leendő elsősök beiskolázása pedig jelentős esemény iskolánk életében, mivel a beíratott tanulók számától függ az indítható osztályok száma, iskolánk fennmaradása.

2. Történeti áttekintés, szakirodalom

2.1 Pestújhely története a kezdetektől

Az 1800-as évek végén valószínűleg mindenki nagy tervekkel várta az új évezred eljövételét. Magyarország 1000 éves fennállását ünnepelte, Budapest, az ország fővárosa rohamosan fejlődött, népessége egyre több és több. Ipára jelentős, az akkori Európa egyik fontos városa. A lakások nagy része azonban szűkös, zsúfolt. A város lakói érzik a korlátokat, pedig ebben az időszakban jelentős mértékben változik Budapest. Kialakul a ma is jellemző városszerkezete, a sugárút és körútrendszer, a lakó és ipari körzetek. Lüktető, zajos és füstös lett a város, 1890-es években kezdődő túlszűfolttság elsősorban a többgyermekes családoknak nagyon megnehezítette az elhelyezkedési lehetőségeket. A kispolgárok, fixfizetéses alkalmazottak, ipari munkások, kisiparosok körében mindjobban kialakult az a törekvés, hogy a közeli környéken szerezzenek maguknak egy-egy kis családi otthont. Merre? Tették fel maguknak a kérdést. A környező falvak, települések felé vetik érdeklődő tekintetüket. Pest szélén ebben az időben lakótelkeket parcelláztak.

Dr. Bezilla Nándor ügyvéd úr Erzsébet körúti irodájában megjelent egy hirdetés, melyben az állt, hogy Budapesthez közel, olcsó telkek eladók. Négyszögöle 4-5 forint. A parcellázásra Rákospalota külterületén, Széchenyitelepen kerül sor.

¹„...szép házak és paloták állnak tágas utcák kényelmes járdái során, ellátva vízvezetékekkel, csatornázással, világítással, egyszerre 2-3 irányból jövő gyors és olcsó közlekedési eszközzel, névszerint villanyos vasutakkal..”

1897 tavaszán megjelentek az első jelentkezők. A következő év tavaszára 126 telek kelt el, s a vevők nagy része be is jelentette építési terveit. A tulajdonosok között nagy számban találhatunk művészeket, ezért furcsa, hogy Széchenyitelep mégsem vált az eredeti elképzelések alapján művészteleppé. Az új tulajdonosokat meghívták egy gyűlésre, ahol megbízást kap a házak mintaterveinek elkészítésével két műépítész.

Ha akkor láttuk volna a mai Pestújhely 204 kt. hold területét, biztosan nem ismernénk fel. A terület katonai gyakorlópálya volt, homokos, száraz, füves, bokros táj, néhol a kisebb buckák között sekély tavak, nádasokkal övezve. Messze, amerre szem ellát széle, lapályos síkság, ahol a szél szabadon száguldhatott.

¹ Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. Pestújhely, 1997. 11. p.

Nem volt egyszerű Széchenyitelep birtokba vétele. Ezt a területet a katonaság bérelte, de 1896-ra úgy alakult, hogy kisajátítás során véglegesen a honvédség tulajdonába kerül. Igen ám, de akkor a község elveszítette volna parcellázási lehetőségét, bevételektől esett volna el, a település fejlődése megállt volna. Dr. Bezsilla Nándor ügyvéd úr segítségével született meg a megoldás, mégpedig úgy, hogy a területet megvették, így gróf Chanel Endre személyében elhárult az akadály Rákospalota képviselőtestülete elől, hogy a továbbiakban a község érdekében hasznosíthassa a területet. Dr. Bezsilla Nándor ekkor megtervezte a település szerkezetét, a telkeket, az utcákat, tereket és elkezdte a telkek parcellázást, értékesítését.

Az akkori újságok is foglalkoztak a Budapestről kiköltözőkkel. Kíváncsiak voltak akkor is az emberek, hogy hová, milyen körülmények közé költöznek a vállalkozó szelleműek. 1907-ben a Budapest és Környéke című lap egyik cikkéből a következőképpen tájékozódhattak az olvasók, hogy milyen állapotok uralkodtak akkor Széchenyitelepen és hogyan kellett átalakítaniuk a puszta területet a az új tulajdonosoknak:

²„...csak hosszú ősztökélésre indultam a telek megtekintésére, amelyhez vezető Erzsébet királyné út oly borzasztó rossz állapotban volt, hogy az útért 10 forinttal díjazott bérkocsi tengelyig süllyedvén a sárba, ebből kiszállni, gyalog voltam kénytelen az utat tenni. A telep maga szomorú képet mutatott. Tán háromnegyed része zsombikos, száraz része hepe-hupás, változatosság kedvéért 5-6 nádastó van benne, melyekben a békák nagy serege csap éktelen lármát. Ugy-e bár nem kedvező hely egy viruló telep létesítéséhez?”

Annak ellenére, hogy a parcellázás óta eltelt már 10 év, több ezer fő élt itt. A fejlődést, az új élet lehetőségét segítették azok a lehetőségek is, hogy szinte pénz nélkül, igen csekély részletfizetés mellett lehetett telket venni és elkezdni az építkezéseket. Néhány év alatt gombamódra szaporodtak és épültek fel a házak, villák, így 1910-ben már tekintélyes számú lakosság élt ezen, a néhány éve még pusztasághoz hasonló területen. A parcellázások minden probléma ellenére tovább folytatódtak, így egyre gyakrabban merült fel az igény az elszakadásra Rákospalotától, mivel Rákospalota testülete nem fordított vissza egyetlen koronát sem az utak és vízhálózat fejlesztésére a telkek eladásából befolyt összegből. Először Gerecze Péter régész fejében fordult meg az ötlet, hogy a fejlődés csak az önállóság kivívásával valósulhat meg. 1907-ben Dr. Bezsilla Nándor ügyvéd, Gerecze Péter, Dr. Szűcs István minisztériumi képviselő aláírást gyűjtöttek az elszakadáshoz és azt benyújtották a belügyminisztériumba.

² Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. Pestújhely, 1997. 18. p.

1909. október 29-én a belügyminiszter rendeletben kimondta az önállósodást, mely 30 nap múlva, 1909. november 27-én életbe lépett, jogerőre emelkedett. Gerecze, Bezsilla és Szűcs még az év novemberében gyűlést hoztak létre, melyen megalapították a képviselőtestületet. Az első képviselőtestületi ülés 1910. március 26-án volt, az addig eltelt 4 hónapban nagyon sok kérdésre kellett megoldást találni, melyek közül egyik legfontosabb volt a működési költségek előteremtése. Gerecze, Bezsilla, Szűcs, Antall Lajos, Márkus Gyula, Singer Antal és Varga István összesen 450 koronát adtak össze, majd 18000 koronát vesznek fel a váci káptalantól Márkus készfizető kezességével. Mindeközben Szűcs elintézte, hogy a megörökölt községi népiskolát állami iskolaként átvegye a kultuszminisztériumtól. Ezekben a hónapokban zajlott az a folyamat is, melynek során megszületett a település új neve. Két javaslatot terjesztettek fel, a lokálpatrióták a Pestújváros nevet támogatták, míg a megye a Széchenyifalva elnevezés mellett tette le a voksát. A végső döntés 1910. június 30-án született meg, melyet az országos községi törzskönyvbizottság végrehajtói ülésén hoztak meg. A döntés indoklását az alábbi, eredeti okmány néhány sorában olvashatjuk:

³ „Az országos községi törzskönyvbizottság 1910. évi június 30-án tartott végrehajtóbizottsági ülésén a Rákospalota nagyközséghez tartozott Széchenyitelep lakott helyből újonnan alakult Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei nagyközség nevének végleges megállapítását tárgyalván, nem fogadta el sem a község által óhajtott „Pestújváros” nevet a benne szereplő város szó miatt, sem pedig a vármegye által kívánt Széchenyifalva nevet, mert a községnek semmi különös személyes vonatkozása nincs gr. Széchenyi Istvánnal, s az országban még több hasonló nevű kisközség is van. Ezekhez képest a bizottság a község nevét „Pestújhely” alakban állapította meg, mely név találóan fejezi ki a község új alapítását s a fővároshoz való közeli fekvését.”

Pestújhely megszületett. Ettől kezdve önálló községként fejlődhetett tovább.

Alapítóinak, Gerecze Péter régésznek, Dr. Bezsilla Nándor ügyvédnek és Dr. Szűcs István politikusnak emléktáblája a Pestújhelyi Általános Iskola falán található a főbejáratától balra. A településhez való szoros kötődést fejezik ki ezek a táblák, melyeket az akkori fenntartóval és a Pestújhelyi Pátria civil szervezettel közösen helyezett el az iskola 2002 és 2008 között.

Pestújhely önállósága 1950. január 1-jén szűnt meg, amikor több fővároskörnyéki településsel együtt Budapesthez csatolták. Rákospalota megyei városból és Pestújhely nagyközségből létrejött Budapest XV. kerülete, mely 1969-től kiegészült Újpalota városrészsel. Az 1978-ig tartó építkezéssel létrejött Budapest legnagyobb lakótelepe, Újpalota, melyen a hatalmas létszámot befogadó iskolák megnyitása hatással volt Pestújhely mára egyetlen iskolájára is.

³ Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. Pestújhely, 1997. 26. p.

2.2 A Pestújhelyi Általános Iskola rövid története

1897-ben elkezdődött Rákospalota földjeinek parcellázása, melynek során létrejött Széchenyitelep, mely idővel önálló községgé szerveződött, s Pestújhely elődje lett. A lakosság kulturális ellátottsága még ezekben az időkben nem volt jelentős a parcellázást követően.

Rákospalota mint iskolafenntartó csak 1906. december 3-án nyitott iskolát egy bérelt helyiségben, igen szerény keretek között a mai Szűcs István utcában. A tanítás két tanteremben, négy fiú és négy leányosztályban indult meg Halmai Károly és Schwarcz Ilona tanítók vezetésével.

Egy év elteltével a tanulók létszáma csaknem megkétszereződött, a meglévő bérelt helyiség kicsinek bizonyult. A község a lakosság sürgetésére kénytelen volt egy másik épületet is bérelni, s a tanerők számát is kénytelen volt egy fővel megemelni.

Ez a megoldás sem bizonyult elégségesnek, a község gyors fejlődésével a tanulók száma is olyan iramban emelkedett, hogy az iskolafenntartó Rákospalota nem zárkozhatott el egy végleges megoldástól. Az 1908-as év folyamán egy négytantermes épületet építtetett az Andrássy (mai Pestújhelyi) úton. Ez képezte az alapját a mai iskolaépületnek. Az iskola élére Halmai Károly személyében külön igazgatót nevezett ki, s a tanárok számát nyolcra emelte. Mire az új iskolaépület elkészült, melyben már nyolc osztályt kellett elhelyezni, arra a következtetésre jutottak, hogy a négy tanterem is kevés ahhoz, hogy a törvényben előírt egész napos tanítás megvalósulhasson. A tanulók száma 102 fővel gyarapodott, ami újabb két tanerő felvételét tette szükségessé. 1910-ben, a lakosság rég óhajtott vágya teljesült és Széchenyitelep különvált Rákospalotától, majd Pestújhely néven önálló községgé szerveződött, az elemi népiskola is átment annak illetékességébe. Ez nagyon nagy teher volt anyagilag az új, kicsiny és vagyontalan településnek. Megoldásként az iskolának az állam részére való átadása kínálkozott. Dr. Szűcs István miniszteri osztálytanácsos hivatali beosztásának kedvező helyzeti adottságát kihasználva segítette elő a megoldást. Az ő közbenjárásának köszönhetően Széchenyi telep iskolájának kezelését az állam vette át. A létrejött iskolafenntartási szerződésben a község vállalta a dologi kiadásokat, épületbeszerzéseket és bővítéseket, s az 5 % iskolai pótdíj fizetését, a közoktatásügyi kormány pedig mindjárt 8-ról 11-re növelte a tanerők számát.

1924. május 12-én a főjegyző bejelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami elemi iskola emeletráépítéséhez 40.000.000 korona államsegélyt adományozott. Az építkezés 1930-ban zárult a tornaterem és színpad megépítésével.

1932-33. tanévben egyesítették a fiú és lányiskolát.

A II. világháború eseményei megviselték az oktatási intézményeket is, így a mi iskolánkat is. A helyreállítási munkákban a község iparosain túl jelentős szerepet vállaltak a tanulók és szüleik is egyaránt. Ennek eredményeképpen megindulhatott újra az oktatás. Kezdetben a létszám alacsony volt, de a szülők megbizonyosodtak afelől, hogy gyermekeiknek nem lesz bántódásuk, s a létszám fokozatosan növekedni kezdett.

Az Országgyűlés 1848. június 16-án fogadta el az iskolák államosításáról szóló XXXIII. törvényt. Az ennek megfelelő számadó leltárban már pontos leírást találhatunk az iskola terveiről és felszereléséről.

1962 nyarán elkezdődött az iskola teljes felújítása. Bár nem minden készült el időre és a berendezés szállítása is csúszott, elmondható volt, hogy az iskola átlagon felüli felszereltségű lett. Erről dr. Hunyadi Zoltán igazgató írt 1964 júniusában év végi beszámolójában. A tanításban azonban nehézséget jelentett a tantermek kevés száma, s e mellett a járulékos helyiségek, a fizika és kémiai előadó, a második műhelyterem, a mozgalmi szoba, s a zenetagozat megindulásakor a zeneszoba hiánya. Ennek megoldását a tanulócsoporthoz számának csökkentése, a belső átalakítások, átszervezések tették lehetővé. Az új bútorzat igen rövid életűnek bizonyult, állaga gyorsan romlott. Javítása, cseréje, pótlása elengedhetetlen volt. 1967-ben megindult az ének-zene tagozat az iskolában.

Újpalota 1969-es építésével elterelődött a figyelem a régi részekről, sőt a pénzt is elvonta. Ebben az időszakban a kerület régi iskolái megálltak a fejlődésben. Az újpalotai építkezések befejezésével a nyolcvanas évek közepén felmérték a régi iskolákat, amely során kiderült, hogy az épület állapota nem megfelelő, átépítésre van szükség. Az 1985-86. tanévet az átépítés miatt az iskola három telephelyen kezdte meg. A visszaköltözésre 1988. december 6-án került sor. A szülők és a kollégák áldozatos munkájának köszönhetően gyorsan ment a takarítás és a költözködés. Az átépítés során bár világosabb, szárazabb lett az épület, a termek száma azonban csökkent. Furcsa módon elkészült egy emeleti nagy és korszerű tornaterem, korszerűbb lett a fűtésrendszer. Az épület mára újra felújításra szorulna, az ablakok huzatosak, a külső falak mállanak, nagyobb esőzés esetén a hatalmas üvegfal beázik. A Pestújhelyi Iskoláért Alapítvány 1994. január 19-én jött létre, hogy az iskola költségvetését kiegészítse az alapító okiratban meghatározottak alapján.

Az intézmény több névváltozáson is átesett az évek során.

1985-ig Pestújhelyi Általános Iskola

1985-1987 Kurimszky Sándor Általános Iskola

1987-1999 Pestújhelyi Általános Iskola

1999-2011 Pestújhelyi Nevelési-Oktatási Központ

2011- napjainkig Pestújhelyi Általános Iskola

Az iskolának a mai napig 18 igazgatója volt. 2021. március 18. óta én látom el a vezetői feladatokat megbízott intézményvezetőként. A 2022-2023. tanév a 116. tanéve az iskolának.

Iskolánkban tanult híres diákok:

Antall József – Magyarország első választott miniszterelnöke. 2003-ban szobrot avattak emlékére a Pestújhelyi téren, majd 2006-ban posztumusz díszpolgári címet kapott.

Dalnoki Jenő – egy osztályban tanult Antall Józseffel. Ő a fociban alkotott maradandót. Többszörös válogatottként 1952-ben Helsinkiben olimpiai bajnok lett. Unokái iskolánk tanulói.

Molnár Ottó – grafikus

Aranyos István – A tornászválogatott meghatározó tornásza, kétszeres olimpikon.

Toldy Mária – énekes

Malek Andrea – Toldy Mária és Malek Miklós gyermeke. Énekes

Malek Miklós – Toldy Mária és Malek Miklós gyermeke. Énekes, zeneszerző.

Ágnes Vanilla – szólóénekes.

A névsor bizonyára nem teljes. Bizonyítja azonban azt, hogy nem hátrány, ha az iskola egy kis községben, vagy a város peremén helyezkedik el. Nagy eredményeket lehet elérni innen is. Az számít, hogy kinek mi a terve és mit tesz érte.

2.3 Az iskola szerepe a kerület életében, helyem az iskolában

A XV. kerület három kerületrészből áll. Rákospalota, Pestújhely és Újpalota alkotják. A Pestújhelyi Általános Iskola a kerületrész egyetlen iskolája. Az intézmény évtizedes múltra visszatekintő hagyományokkal rendelkezik. Ezek vagy az iskola saját hagyományai, vagy a kerülethez, helyi civil szervezetekhez kapcsolódnak. Az iskola vezetése mindig nagy hangsúlyt fektetett a hagyományok ápolására, a kapcsolatok fenntartására. ⁴ *„Iskolánk a családi nevelésre épít, a természet szeretetére, az egészséges életre való igényességre neveli a gyermekeket. Fontosnak tartja a közösségi szellem kialakulását, a problémaérzékenységet, az egyéniség tiszteletét és a másság elfogadását.”*

Nagyon fontosak a hagyományok, a rendezvényekre, ünnepekre való örömteli készülődés megmozgatja az egész iskolai közösséget és a családokat is.

A tanév minden évben a tanévnyitó ünnepséggel indul. Erre a mindenkori második osztályosok készülnek vidám összeállítással. Mivel tanítói végzettséggel rendelkezem, az eltelt 29 év alatt kivettem én is részemet ennek szervezéséből és lebonyolításából. A leendő elsőseinknek nemcsak műsorral, hanem apró ajándékkal is kedveskedünk, melyet a végzős nyolcadik osztályos tanulók adnak át mintegy stafétaként a pici elsősöknek.

Szeptember első hetében a Pestújhelyi Kertbarátok Köre megszervezi a Kertünk kincsei kiállítást, melyre minden osztályunk ellátogat a Pestújhelyi Községi Házba. Itt találkozhatnak azokkal a pestújhelyi lakosokkal, akik hagyományos és különleges növényeket termesztnek kiskertjükben. A Pestújhelyi Mozaik így ír: ⁵ *„...A pestújhelyi iskolások láthatólag nagyon jól érezték magukat, lelkesen oldották meg a növényismereti totót, készítettek terménybábót, fűszerolajat, mustot.”*

Szeptember utolsó hetében egy szomorú eseményre emlékezik Pestújhely. A régi városháza helyén álló kopjafánál koszorúzáson vesznek részt Pestújhely lakói, emlékezvén a II. világháborúban felrobbant bomba halálos áldozataira. Ezen az eseményen is iskolánk diákjai szoktak verses és hangszeres műsort adni. ⁶ *Ismét emlékezni gyűltünk össze 1944. szeptember 19-re, a tragikus eseményre, a nagyméretű amerikai bomba felrobbanásának helyén. Már ahogy máskor is Erzsini gyönyörűvirágai a kopjafán voltak a gyülekezés idejére. Erzsini édesanyját veszítette el akkor és Neki ezért a legfájdalmasabb nap ez. A Himnusz eléneklése*

⁴ A Pestújhelyi Általános Iskola nevelési-oktatási feladatokat átfogó pedagógiai programja 2021.

⁵ Pestújhelyi Mozaik 4. évfolyam 10. szám – 2009. június

⁶ Pestújhelyi Disputa 11. évfolyam 3. szám – 2011. szeptember 28.

után Balkányi Gábor V. osztályos tanuló szép furulya játéka adott ünnepi hangulatot, majd Pintér Zsuzsanna, a PeKH vezetője és a Pátria vezetőségi tagja mondta el ünnepi beszédét...”

A tanév első hónapját minden évben egy akadályverseny zárja. Az alsósok osztálykeretben teszik próbára ügyességüket, a felsős osztályok pedig közösen versenyeznek egymással.

Az október igen mozgalmasan telik az iskola életében. Október 6-án a nyolcadik osztályosok készülnek műsoros megemlékezéssel az iskola tanulóinak. Ezt a műsort a helyi civil szervezet tisztújító ülésén is elő szokták adni a Pestújhelyi Pátria Egyesület felkérésére. Ezen az alkalmon a Pestújhelyi Községi Ház színpadán nyílik lehetősége tanulóinknak iskolánk hírnevének öregbítésére. Régi hagyomány a „Pestújhelyi őszi” rendezvénysorozat, mely mindig egy adott tematika köré épül. Erre az eseménysorozatra az iskola alapítványa, a Pestújhelyi Iskoláért Alapítvány anyagi hozzájárulásként pályázni szokott az önkormányzat által kiírt civil egyesületnek szóló pályázatokra. Ennek a keretnek a felhasználásával vendég előadókat is tudunk hívni, mely színesíti az eseménysorozatot. Intézményi szinten irodalmi és rajz pályázat kiírására szokott sor kerülni, melynek eredményhirdetésére a program megnyitóján kerül sor. Erre minden évben meghívást kap a kerület polgármestere, alpolgármestere és Pestújhely képviselője is, akik nagy örömmel vesznek részt az eseményen. Az elkészült pályamunkákból kiállítás készül, mely minden pestújhelyi polgárnak megtekinthető az iskola nyitvatartási ideje alatt. A megnyitót két, programokkal teli tartalmas nap követ az adott évi tematikának megfelelően. Szombati napon egy családi délelőtt zárja a programsorozatot, melyre a szülők is bejöhetnek és természetesen Pestújhely lakói előtt is nyitva vannak a kapuk. A Pestújhelyi Őszi is találhatunk korábbi bejegyzést a Pestújhelyi Mozaikban.⁷ „...Október 16-án délután az egészséges életmód keretében, az egészséges táplálkozásra, a bio-élelmiszerek fontosságára hívtuk fel a figyelmet. Étél és italokstolás után mindenki eldönthette, hogy milyenek azok az élelmiszerek, melyek egészségesek, adalékanyagokat nem tartalmaznak. Az úgynevezett „Egészségnap” programjában szerepelt még vérnyomásmérés, vércukorszint megállapítás, dietetikus tanácsadás, fogászati vetélkedő, testsúly és magasságmérés. A sport sem hiányozhatott, hiszen ügyességi kerékpárverseny volt a szabadtéri sportpályán, sportkör a tornaremben és hatalmas energiákkal hajtották a gyerekek a két szobabiciklit is. A legemlékezetesebb program, a motivációs alapítvány szervezésében történt: kerekesszékek segítségével, abban ülve, különböző feladatokat kellett elvégeznie a tanulóknak. Így közvetlenül érzékelhették azoknak az embertársainknak az életét, akik ily módon hátrányos helyzetűek. Október 17-e programja a különböző civil szervezetek segítségével rendkívül változatosra

⁷ Pestújhelyi Mozaik 3. évfolyam 11. szám – 2009. november

sikerült. A „Civil napon” a különféle sportversenyek /darts, asztalitenisz, kerékpár, foci, kosárlabda/mellett kisállat-kiállítás, arcfestés, ezoterikus bemutatók, tombolasorsolás is színezte a délelőttöt. 10 órakor indult Pestújhely nevezetességeit érintő útvonalon a kis városnéző autóbusz. A résztvevők idegenvezetés segítségével ismerkedhettek meg az épületek, utcák és terek régmúlt történetével. Illendő felsorolni a résztvevő, az egész nap programját segítő civil szervezeteket: Pestújhelyi Sport Club, XV. ker. Közbiztonsági Polgárőr Közhasznú Egyesület, XV. ker. Vöröskereszt, Lehetőség a rászorultaknak Alapítvány, Első Magyar Go Egyesület, Rákospalotai Madárbarát Egyesület, Palotai asztali labdarúgó Egyesület, Tündérképző Egyesület, Motiváció Alapítvány, Palota Security, Észak-pesti környezetvédelmi Sportegyesület. A fentieken kívül komoly segítséget kaptunk egy nem éppen civil szervezettől, a XV. ker. Rendőrségtől is. Ezúton is köszönjük munkájukat, segítségüket!” Mára ez az eseménysorozat kicsit kisebbé vált, de az idei évben is sikeres családi napot tartottunk, melynek révén az iskola alapítványa egy beltéri ping-pong asztallal gyarapodott. Az idei tanévtől a programokon kicsit változtatott tantestületünk. Az október 6-ai megemlékezések osztálykeretben zajlanak, a korábbi október 23-ai szavalóverseny átkerült a Pestújhelyi Ősz programjai közé és a nyolcadikosok október 23-ra készülnek műsorral. Az őszi szünet előtt egy kerületi eseményen szokott részt venni iskolánk, az október 23-ai emlékfutáson. Ezen az eseményen előzetes regisztráció alapján vehetnek részt az iskolák. Mozdósítási verseny szokott lenni, melyen többször is értünk el eredményt.

1. ábra: Emlékfutás díjátadó⁸

November 4-én minden évben összegyűlnek Pestújhely lakosai a Memento emléktáblánál, melyet a Pestújhelyi Pátria állított a volt Orosz Kórház bejáratánál megemlékezésképpen az 1956-os forradalomról, az áldozatokról. Iskolánk tanulói zenéltek és szavaltak, iskolánk

⁸ A Pestújhelyi Általános Iskola hivatalos honlapja:

<URL:<https://pestujhelyisuli.hu/bemutakozas/hagyomanyaink/> (2023. 04. 09. 18:36)

mindenkori igazgatója pedig elhelyezte a megemlékezés koszorúját.⁹ „A Pátria nevében Báder György - Márai Sándort idézve - köszöntötte a megjelenteket, majd Vári Krisztián, a Pestújhelyi Iskola 8/b. osztályos tanulója szavalta el Hámory Zoltán 1956. október 31-én írott, „Forradalmi fohász” című versét.” Novemberben iskolánk rendezi meg a kerületi meseakadályversenyt, melyre a kerület iskoláinak első és második osztályosokból álló csapatait várjuk. Ez minden évben különleges esemény az alsó tagozatos kollégák számára, hiszen a játékos feladatok kitalálásán túl jelmezt is készítenek maguknak, és ebben várják a versenyre érkező gyerekeket. A feladatok minden évben egy adott meséhez kapcsolódnak. Ebben a tanévben a Lúdas Matyi volt a téma. November végén szintén a Pestújhelyi Pátria által elhelyezett emléktáblánál koszorúznak Pestújhely polgárai. A Klebelsberg emléktáblánál az egyesület felkérésére az iskola igazgatója mond beszédet, tanulóink pedig az alkalomhoz illő verseket szavalnak. Ezt a feladatot mint megbízott igazgató én láttam el legutóbb.¹⁰ „Évfordulójának 146. születésnapján az egykori kultuszminiszterre, Klebelsberg Kunóra emlékeztek Pestújhelyen, a róla elnevezett utcában. ... Idén a tábla előtti kis ünnepségen Soósné Kállay Ágnes, a Pestújhelyi Általános Iskola vezetője méltatta a legendás kultúrpolitikus munkásságát.”

2. ábra: Klebelsberg emléktábla koszorúzása¹¹

Hamarosan elérkezünk decemberhez, mely szintén nem szűkölködik a hagyományokban. Minden adventi vasárnapot követő hétfő reggel összegyűlik az iskola összes tanulója a bejárati aulában és rövid verssel, zenével meggyújtjuk a soron következő adventi gyertyát. December 6-án mikulás ünnepségeket tartanak az osztályok. Ezt követi a templomi betlehemes előadás a Pestújhelyi Keresztelő Szent János Templomban, mely előadásra nemcsak az iskolában tanuló gyermekeket és szüleiket várjuk, hanem a kerületrészes lakosságát is. A betlehemes előadásra az iskola falain belül is sor kerül. A korábban a nevelési-oktatási központhoz tartozó óvodákkal továbbra is igyekszünk szoros kapcsolatot ápolni. Őket látjuk vendégül egy decemberi

⁹ Pestújhelyi Mozaik 7. évfolyam 11. szám – 2013. november

¹⁰ Tizenötödik XI. évfolyam 19. szám – 2021. november 25.

¹¹ Kép forrása: <URL: <https://hirek.csokonai15.hu/tizenotodik-2021/> (2023.04.09.)

délelőttön. Ez azért fontos, hogy az óvodások megismerjék iskolánkat, rajtuk keresztül pedig egy jó benyomás alakuljon ki az óvodapedagógusokban, szülőkben. A téli szünet előtti utolsó eseményünk a karácsonyi hangulatkeltő est. Ezen az estén az osztályok tanulói készülnek tanítóik segítségével rövid táncos, énekes, prózai előadásokkal, melyet az iskola tornatermében a szülők előtt adnak elő. Erre az eseményre is meghívást kapott az idei évben is a helyi önkormányzati képviselőnk, aki el is fogadta meghívásunkat. A hangulatkeltő esten hagyomány, hogy a műsort a Kicsinyek Kórusa előadása nyitja. A Kicsinyek Kórusa 2007-ben alakult, mintegy hiánypótlásként az előző kolléga távozása után. A kórus vezetését én vállaltam magamra, mely azóta is működik. 2007-től kis amatőr kórusunk énekelt a Pestújhelyi téren a Zenepavilonban a költészet napja alkalmából, kerületi kórustalálkozón, legutóbb pedig egy sajnálatos esemény kapcsán kapott meghívást egy segélykoncertre. Egyik tanulónk családjának háza leégett és egy kerületi művész szervezésében több neves művész társaságában léphettek fel tanulóink. Ress Hajnalka előadóművész szervezte a koncertet, Páncél Kristóf zongoraművész, Varga Sándor eufóniumművész, Denner Árpád szaxofonművész, Cseke Gábor zongoraművész, Lukács Eszter jazzénekesnő, Bábel Klára hárfaművész, Malek Miklós zeneszerző és Malek Andrea énekesnő fogadták el a felkérést erre az estére. A fellépő művészekben az a közös, hogy valamilyen szállal kötődnek a XV. kerülethez. Malek Andrea és édesapja már korábban is volt szereplője iskolai műsorainknak, hiszen nekik nemcsak kerületi, hanem erős pestújhelyi kötődésük is van. Andrea lelkes támogatója az iskola kórusának, kéréseinkre még soha nem mondott nemet. Ezt megelőzően az iskola 110 éves gálaműsorán énekelt együtt a gyerekekkel. Ez a segélykoncert ismét egy olyan lehetőség volt kerületi szinten, ahol sokan megismerkedhettek iskolánk nevével. A közösségi szerepet erősítve többször részt vettek már iskolánk tanulói az evangélikus templomban tartandó Pestújhelyi Advent rendezvényen is. Ez a rendezvény a Covid19 kivételével minden évben megrendezésre kerül a Pestújhelyi Fiatalak szervezésében. Igazi összetartó ereje van ennek az eseménynek, hiszen szeretetvendégség van az időtartama alatt. Helyi lakosok készítenek szendvicseket, süteményeket, teát és forralt bort. A hideg idő ellenére nagyon sokan össze szoktak gyűlni a templomkertben.

A téli időszakot a farsang időszaka váltja fel. Két helyi rendezvény is hagyománnyá vált Pestújhelyen. Az egyik a Pestújhelyi Közösségi Ház által megrendezésre kerülő Farsangi Fesztivál, ahol évről évre nagyon sok gyermek méri össze tudását a művészet különböző területein a kerület általános iskoláiból. A mi iskolánkból hangszeres zene, tánc, népi játék és vers- és prózamondás kategóriában szoktak indulni a tanulók. Többször értek el fesztivál-díjat

és közönség-díjat is. Másik esemény ebben az időszakban a Pestújhelyi Farsangi Felvonulás. A menet az evangélikus templomtól indul nagy hangoskodással, óriásbábokkal, gólyalábas emberekkel. Útközben többször megállnak és produkciókkal szórakoztatják az egybegyűlteket. A közösségi házba érve tüzet gyújtanak és hangos zenélés, tánc mellett elégetik a kisébabát. Nagy számban vesznek részt itt is tanulóink és szüleik.

A tavaszi időszak legfontosabb eseménye iskolánk és a helyi közösség szempontjából az 1848/49-es szabadságharc megemlékezése. Ebből az alkalomból korábban 4. osztályosaink, az utóbbi két évben 6. osztályosaink készültek tanítóik, tanáraik segítségével műsorral. Ez azért jelentős az iskolának, mivel Pestújhely egyedüli iskolájaként intézményünket kéri fel a Pestújhelyi téri Országzászló emlékműnél tartandó műsor megtartására. Ebben a tanévben is színvonalas műsorral készültek kollégáim a hatodikosokkal.

A tavaszi időszakot az iskola falán elhelyezett emléktáblák koszorúzása zárja. A táblákat Pestújhely alapítóinak tiszteletére állíttatta a XV. kerületi Önkormányzat, a Pestújhelyi Pátria és a Pestújhelyi Általános Iskola. A koszorúzásra minden évben májusban kerül sor. Iskolánk tanulói rövid műsort adnak, a Pestújhelyi Pátria Egyesület egyik tagja beszédet mond. A koszorúzáson jelen van minden esetben kerületünk polgármestere, alpolgármestere, az egyesület több tagja és az iskola mindenkori vezetője, valamint a Pestújhelyi Fiatalok képviselői és a környék lakói.

3. ábra Emléktáblák az iskola falán (saját fotó: 2023. 04. 20.)

Június elején néhai igazgatónk emlékére megrendezésre kerül a Pestújhelyi Palánta Pódium, melyen iskolánk osztályai készülnek műsorral a szülők számára. Ez az esemény a Pestújhelyi Közösségi Ház színháztermében kerül megrendezésre. Az est bevétele a Pestújhelyi Iskoláért Alapítványt gyarapítja. A produkciók között találkozhatunk hangszeres zenével, prózával, dramatikus előadással, tánccal és énekkel egyaránt. A műsort itt is a Kicsinyek Kórusa zenés összeállítása nyitja meg.

A tanévet a Ballagás és az évzáró zárja. A ballagás azért különleges, mert a ballagó nyolcadik osztályosok a Pestújhelyi térről indulnak harangszóra, s végig sétálnak a Pestújhelyi úton egészen az iskoláig osztályfőnökeik és igazgatójuk vezetésével.

Amint kitűnik felsorolásomból, jelentős azon megmozdulások száma, melyen iskolánk tanulói, pedagógusai találkozhatnak a helyi lakossággal, a lakosság pedig egy kicsit más szemszögből is megismerheti gyermekeinket. Ezeken az eseményeken majdnem mindig jelen vagyok, sokszor szervezőként vagy betanító pedagógusként. Nagyon jó kapcsolatot ápol iskolánk mind a kerületi önkormányzattal, mind a tankerülettel. Segítségük nélkülözhetetlen a mai világban.

2.4 Beiskolázás, iskolaválasztás

Ha visszagondolok saját iskolaválasztásomra, egészen más kép tárul elém édesanyám elbeszélése alapján. Az 1970-es évek derekán nem volt szabad iskolaválasztás, mindenki a körzeti általános iskolában kezdte meg tanulmányait. Egyetlen dologban volt lehetősége a szülőnek választani, hogy a tagozatos vagy az általános tantervű osztályba szeretné beíratni gyermekét. Mivel a Pestújhelyi Általános Iskola abban az időben ének-zene tagozatos volt, az ének tanár kiment a környező óvodákba és meghallgatta a gyerekeket. Akit alkalmasnak talált a zenei tagozatra, azt elhívta egy gyakorlati felvételi alkalomra. A rendszerváltással ez megváltozott.¹² *„A szabad iskolaválasztás Magyarországon a 80-as években megkezdődött átfogó oktatáspolitikai reformok egyik meghatározó eleme volt, amelyet az 1985-ös és az 1993-as oktatási törvények rögzítettek. Ezt megelőzően Magyarországon körzeti iskolaválasztás volt érvényben, melyben a szülő a lakóhely-körzetéhez tartozó iskolák közül válogathatott.”* Ma a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről Köznevelési törvény van érvényben. Ennek hatályos, az iskolaválasztással kapcsolatos szabályozása a 30. pont 50. § 6. és 7. bekezdésében olvasható.¹³ *„(6) Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben.*
(7) Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra jogszabályban meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.”

A szabad iskolaválasztás intézménye rövid időn belül létrehozott egy szelekciót azokon a településeken, településrészekben, ahol több hasonló iskolatípus működött. A demográfiai adatok csökkenésével elindult egy verseny az iskolák között a gyermekek számaért. A rendszerváltás után, mivel normatív finanszírozásúak voltak az intézmények, túlkínálat jött létre, felerősödött a szelekció. Ezt a túlkínálatot erősítette az egyházi és alapítványi iskolák megjelenése is. A szülők abba az iskolába akarják beíratni gyermekeiket, amelyiknek jobb híre van, társadalmi összetétele barátságosabb. A körzeti iskolából való elvándorlás elmondhatjuk, hogy divat lett. Ennek a divatnak azonban kerületünkben is láthatjuk kedvezőtlen

¹² <URL: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szabad_iskolav%C3%A1laszt%C3%A1s (2023. április 9. 19:53)

¹³ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

következményeit. Kerületünk egyik iskolájában már kétszer nem indult első osztály, az intézmény a szelekció következtében szegregált intézménnyé vált, ahová senki sem szeretné beírni gyermekét. Sajnos a játszótéri pletykák a mi intézményünket is veszélyeztetik, ezért is fontos minden lehetséges módon megmutatkozni a helyi lakosság előtt.

A környezet társadalmi összetétele nagyban befolyásolja a szülőket. Több tudományos kutatás is kimutatta, hogy az alacsonyabb társadalmi rétegű családok nehezebben tájékozódnak az iskolai kínálatban és az anyagi támogatottság hiánya is hátrányos számukra egy távolabbi iskolába való beiratkozáshoz. Így a kevésbé szerencsés körülmények közé tartozó körzetes általános iskolákban maradnak a hátrányosabb helyzetű családok, ahol sokkal kevesebb a tanulmányi munkára való odafigyelés, ezért előbb vagy utóbb a tanulmányi munka is alacsonyabb szintet üt meg. Ez pedig hozza magával azt, hogy a következő években már nem szívesen választják az adott általános iskolát a szülők. Az indok legtöbbször a nem megfelelő társadalmi összetétele az iskolának (sok a roma tanuló). Az iskolaválasztás tehát már a beiratkozáskor is függ a család társadalmi érzékenységétől.

Azonban az iskolák is válogathatnak a hozzájuk jelentkezők közül. Tudjuk, hogy a körzetbe tartozó gyermekeket kötelező jelleggel fel kell venni. De vannak olyan tényezők, amelyek megkönnyíthetik körzeten kívülről is a bejutást a választott intézménybe. Ezek a sajátos helyzetek, pl. ha testvér jár oda, kolléga gyermeke. A versenyhelyzet azonban megint olyan helyzetet eredményezhet, hogy egy iskola sokszor a fennmaradásának érdekében kénytelen minden hozzá jelentkezőt felvenni.

A mi iskolánk esetében is sajnos olyan helyzet állt elő, amely kedvezőtlen irányba tereli az iskolánkat választó szülők számát. Egy gyermekotthon és egy családok átmeneti otthona található az intézmény körzetében, mely nem teszi vonzóvá az iskola környékén élők számára iskolánkat.

Ez egy olyan külső tényező, mely ellen nem tudunk tenni, de meg kell vele tanulnunk együtt élni és mindezek ellenére megtartani az oktatás színvonalát. Tanulóink nagyon elfogadóak, de nehéz úgy közösséget építeni, hogy állandó a jövés-menés az osztályok életében.

Kimondhatjuk tehát, hogy az iskolaválasztás kérdése összefonódik a társadalmi összetétel kérdéskörével, több kutatás amellettt teszi le a voksát, hogy a szabad iskolaválasztás maga termeli ki az egyenlőtlenségeket.

Az iskolaválasztásra hatással lehetnek még a szülők értékei, a tanítással kapcsolatos elvárásaik, társas kapcsolataik, a tanító személye és nem utolsósorban a biztonságos iskolai környezet megléte. Az iskola külső megítélése tehát nagyon sok külső tényezőtől is függ. Az

iskolaválasztás minden szülő szemében az első komoly próbatétel, többségében igyekeznek a legjobb helyet megtalálni gyermeküknek. Ebben segítségükre lehet az óvodapedagógus is, de saját tapasztalatuk is az iskolahívogató foglalkozások során. Mindenképpen az iskolának is szoros kapcsolatot kell ápolnia a környezetében elhelyezkedő óvodákkal, és meg kell ragadnia minden olyan alkalmat, ahol megismerésre ad lehetőséget a leendő első osztályosok és szüleik számára. Milyen is a jó iskola? Ahol gyermekbarát környezetet alakítottak ki a pedagógusok, szeretetteljes légkör veszi körbe a gyerekeket, felkészült tanárok foglalkoznak velük az oktatás-nevelés során, munkájuk színvonalas és eredményes. Ehhez nagyon fontos egy egységes szemléletű és elvárású tantestület megléte. Nagyon lényeges szempont, hogy innovatív-e a tantestület, képes-e a megújulásra, pedagógusai folyamatosan képezik-e magukat. Ha mindez megvalósulna, sajnos akkor sem biztos, hogy tökéletes lenne minden, hiszen a csökkenő gyereklétszám a költségvetés csökkenésével is jár, s így egyre kevesebb az az összeg, ami az épület, a berendezés fenntartására, karbantartására fordítható lenne. Mindezek mellett a családok szociális háttere is fontos összetevője annak, hogy az iskolának milyen a megítélése. A mi iskolánk esetében is előnyös lenne, ha a családok átmeneti otthona nem egyetlen intézményhez tartozna, ha az itt élő családok gyermekei a környező iskolákba is beiratkozhatnának, ha nem a lakcím lenne az alapja az ő esetükben az iskolaválasztásnak.

Az iskolaválasztáson kívül a nyolcadikosok beiskolázása is fontos szempont az iskolát választó szülők számára. Sajnálatos módon intézményünkben intézményi esélyegyenlőségi tervet kellett készíteni az elmúlt tanév során, mivel nem tartották elég magasnak azon tanulók számát, akik gimnáziumba nyertek felvételt nyolcadik osztály végén. Ez főleg azért sajnálatos, mert a rendszer nem veszi figyelembe a negyedik és hatodik osztály végén gimnáziumi felvételt nyert tanulók számát, mely a mi iskolánk esetében az osztályok létszámához viszonyítva elég magas. Csak az elmúlt tanév adatait nézve nem lesz elvárható, hogy a jövő évi és a három év múlva kimenő nyolcadik évfolyamban magas legyen a gimnáziumi képzést választók aránya, mivel egy-egy osztályunk van ezeken az évfolyamokon, és a negyedik osztályból tavaly heten, míg a jelenlegi hetedik osztályunkból negyedik osztály után öten, hatodik osztály után pedig négyen tanultak tovább nyolc- és hatosztályos gimnáziumokban. Számunkra ez dicsőség, de a nyolcadikos statisztikai eredményeket ezen tanulók hiánya nagyban befolyásolja. Ennek ellenére elmondható, hogy minden diákunk beiskolázásra került az elmúlt tanévekben.

Az iskola létének van még egy fontos eleme, mégpedig az, hogy milyen kapcsolati rendszerrel rendelkezik. Ez a mi intézményünk esetében jónak mondható, hiszen minden szereplőnek fontos a társadalmi elvárásoknak való megfelelés.

3. Kutatás

Kutatási vizsgálatom keretében, mely arra igyekszik rámutatni, hogy egy peremkerületben lévő kerületrész egyetlen iskolája mennyire felel meg a szülői elvárásoknak, a vele szemben támasztott követelményeknek, indokoltnak gondoltam egy kérdőív segítségével az iskola megítélésének vizsgálatát. Ennek érdekében az iskolába járó szülők véleményét kértem ki. A vizsgálatban való részvétel önkéntes alapon történt, a kiosztott kérdőívek alapján. A kérdőívet minden osztályba eljuttattam, így talán egy tágabb képet tudok kirajzolni az iskolánk ismertségéről, megítéléséről.

3.1 Kutatás céljai

1. Fontosnak tartom, hogy a kerületrész egyetlen általános iskolája ismert és megbecsült intézmény legyen a környezetében. A kérdőív elemzésével talán választ kaphatok arra a kérdésre, hogy az intézmény mennyire felel meg a szülői elvárásoknak és mennyire tartják jó iskolának.
2. Az adatok további vizsgálatából kiderülhet az is, hogy a szülők által kialakult kép mennyire tükrözi az iskola valós helyzetét.

Kutatási célom fontosságát az adja, hogy az első esetben a nevelés-oktatás területén, második esetben pedig talán a jövőre nézve vonhatok le következtetéseket, fogalmazhatok meg javaslatokat.

3.2 Kutatásom hipotézisei

- H1. Az iskolaválasztás előtt a szülőknek fontos az ismerősök, az óvónéni, a családtagok véleménye.
- H2. Azok a szülők, akik gyermeküknek tudatosan választanak iskolát, ismerik, fontosnak tartják és elfogadják az iskola nevelő-oktató munkáját.
- H3. Az iskola a múltja és a közösség életében betöltött szerepe miatt elismert intézmény a szülők körében.

3.3 A kutatás módszere

Kutatásomhoz egy kérdőívet készítettem, melynek kitöltéséhez az iskolába járó tanulók szüleit kértem meg. Osztályonként hat-hat kérdőívet osztottam ki teljesen véletlenszerűen. A 72 darab kiadott kérdőívből 63 darab kérdőív érkezett vissza kitöltve. A visszaérkezett kérdőívek válaszait egy Google űrlap dokumentumban rögzítettem.

A kérdőív három részre tagolódott. Az első részben általános információkra voltam kíváncsi, mint például, hogy miért választotta iskolánkat, járt-e valaki a családból az intézménybe, látogatja-e a honlapot, ismer-e híres embereket, akik idejártak vagy ajánlaná-e iskolánkat?

A második felében a kérdőívnek az iskolára jellemző kérdéseket kellett értékelniük a szülőknek egy 1-től 5-ig terjedő skálán, ahol az 5 a teljes mértékben elégedett, az 1 pedig az egyáltalán nem elégedett jelentette.

A harmadik részben saját szavaikkal fejtették ki a válaszadók az iskola erősségeit és gyengeségeit, valamint javaslatokat tehettek.

A válaszok rögzítése során feltűnő volt, hogy a harmadik részre nagyon sokan nem válaszoltak, üresen hagyták a sorokat. Ez valószínűleg a szülők tájékozatlanságából ered. Úgy gondolom, hogy a jövőben nagyobb hangsúlyt kell helyezni a szülők tájékoztatására, az iskola vonzóbbá tételének érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy a szülők jobban megismerhessék az iskolában folyó tevékenységeket, pedagógusokat.

3.4 Eredmények

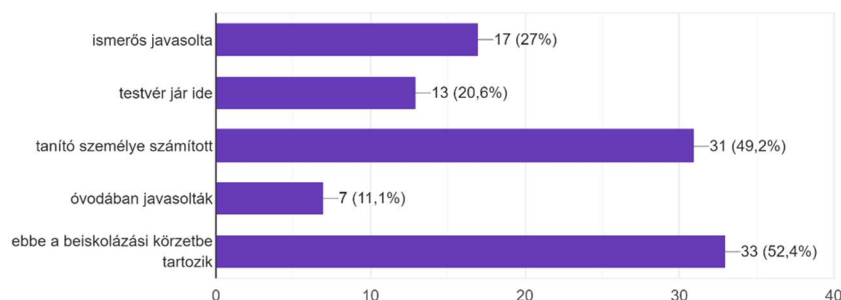
A kérdőív elemzését szakaszonként szeretném bemutatni. Az első szakaszban hat kérdésre kellett válaszolniuk a szülőknek.

Az első kérdésre adott válaszokból kitűnik, hogy a hozzánk jelentkezők és beiratkozók fele körzetileg az iskolához tartozik, valamint fontos számukra a tanító személye. Sokszor szoktuk mondani, hogy ne iskolát, hanem tanítót válasszanak. Ez azonban ma már nem olyan egyszerű, hiszen az iskolák közötti versenyben és a tankerületi szabályozás miatt nem mindig érvényesül az, amit a szülő szeretne. Az indítható osztályok számának tankerületi meghatározása miatt egyáltalán nem biztos, hogy egy gyermek bekerül abba az intézménybe, ahová a szülő be szeretné íratni. A grafikonról leolvasható, hogy 27 százalék azoknak a száma, akik ismerős ajánlása alapján érkeztek hozzánk, illetve közel 21 százalék a testvérek száma is. Sajnálatosnak találok azonban azt a tényt, hogy az óvodák nem szerepelnek magas százalékkal az ajánlók között. Ezen igyekszünk változtatni. Az idei tanévben többször hívtuk a környező óvodákat

programjainkra, hogy megismerhessék az iskolánk belső életét és a valóság alapján kialakíthassanak egy pozitív képet intézményünkről. Első hipotézisem igazolódott tehát, hogy fontos a szülők számára az ismerősök, családtagok és az óvónők véleménye.

Miért ebbe az intézménybe iratta be gyermekét? (Több választ is jelölhet!)

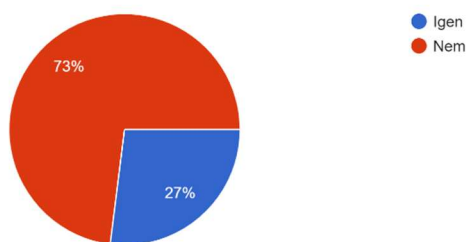
63 válasz

A második kérdésre adott válaszokban a grafikonról leolvasható, hogy nem magas azoknak az aránya, akiknek a családjában volt régi pestújhelyis diák. Pestújhely előregedő városrész, az újonnan beköltözők nem mindig választják a körzeti iskolát, jellemzően ragaszkodnak régi iskolájukhoz és a szülők utazzatják a gyermekeket. A pandémia időszaka miatt nagyon sok olyan kerületi program maradt el és nem is indult újra, ahol az iskola megmutathatná magát, megismerhetnék az ide járó diákokat, az itt dolgozó pedagógusokat. Bízom abban, hogy lassanként felélednek ezek a régi hagyományra visszatekintő kerületi és pestújhelyi programok és ezáltal többen szerezhetnek tudomást a nálunk folyó munkáról.

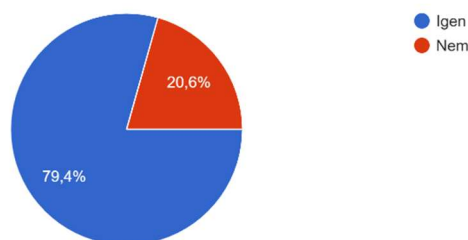
Járt-e Ön vagy valamelyik családtagja ebbe az iskolába?

63 válasz

A harmadik kérdésre adott válaszokból kiderül, hogy a digitális szabadság ellenére még mindig vannak olyanok, bár viszonylag kevesen, akik kevésbé használják tájékozódásra az online teret. Honlapunkat folyamatosan fejlesztjük, töltjük fel információkkal, hogy ezen keresztül is minél jobban megismerhető legyen iskolánk, az információk gyorsabban eljussanak az érdeklődők felé.

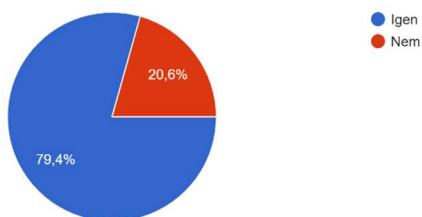
Látogatja-e az iskola honlapját?
63 válasz

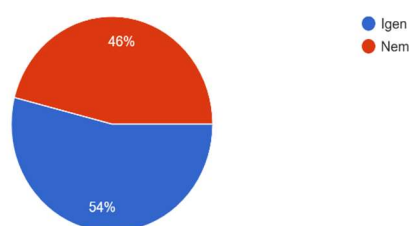
A következő két kérdés a településrész életéhez kapcsolódik. Sajnálatos módon, ahogy már korábban is írtam, jelentős események maradtak el az elmúlt időszakban a Covid19 fertőzés megjelenése óta. Ebben az évben kezdenek újra feléledni azok a programok, melyeken találkozhatnak a helyi lakosok az iskola diákjaival és pedagógusaival. Ebben a tanévben már volt október 23-ai futás a kerületben, megrendezhettük templomi betlehemes műsorunkat, és jelen voltak tanulóink március 15-én is az Országzászló emlékműnél a kerületi ünnepi megemlékezésen, ahol színvonalas műsort mutattak be a megjelenteknek.

Úgy gondolom, hogy abban intézményünk is hibás, hogy nem ismerik iskolánk történetét eléggé sem tanulóink, sem szüleik, sem a nálunk dolgozó új kollégák. Feladatunk kell legyen a jövőben, hogy helytörténeti ismereteiket gyarapítsuk tanulóinknak, hagyományos rendezvényeinken meghívást kapjanak hírességeink.

Iskolán kívüli programokon találkozott-e már az intézmény tanulóival?
63 válasz

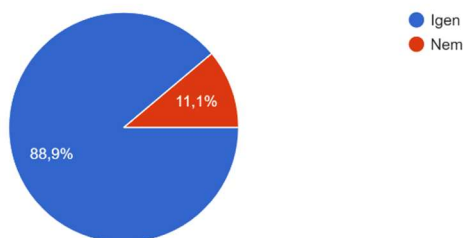
Hallott-e arról, hogy milyen híres emberek tanultak az intézmény falai között?
63 válasz

Az utolsó kérdés arra vonatkozott, hogy elégedett-e a szülő az iskolában folyó oktató-nevelő munkával, ajánlaná-e az intézményt leendő elsősök szüleinek.

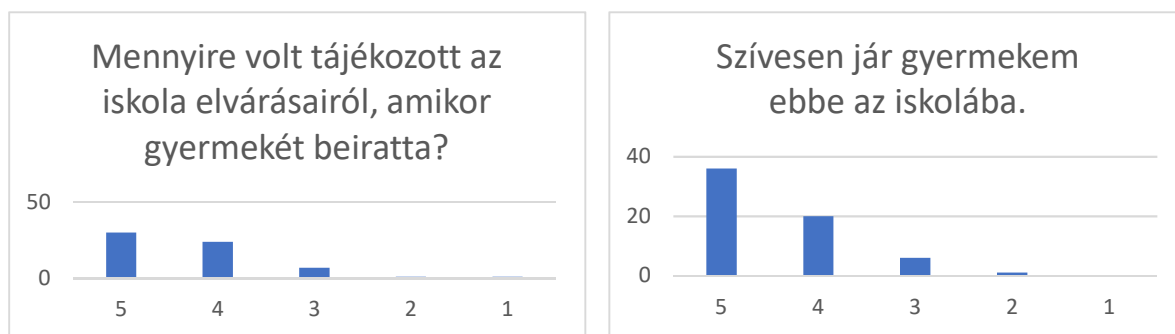
Véleményem szerint mindig lesznek elégedetlenek ebben a kérdésben, de törekedni kell arra, hogy megismerjük véleményüket és a negatív tényezők megszüntetésével csökkentjük azoknak a számát, akik nem érzik jól magukat az adott környezetben.

Ajánlá-e iskolába készülő gyermekek szüleinek iskolánkat?
63 válasz

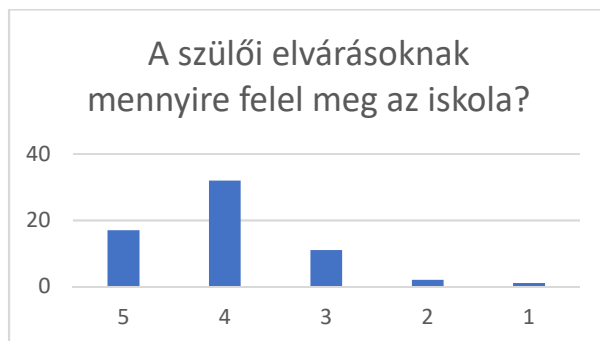
A második részben 16 kérdésre kellett válaszolniuk a szülőknek és dönteni, hogy milyen mértékben elégedettek az iskolai élet egyes szintjeivel.

A beiratkozáskor többségében tájékozottak voltak a szülők az iskola elvárásairól. Két szülő nyilatkozott úgy, hogy semmiféle információval nem rendelkeztek ebben a témában, amikor beíratták gyermeküket. A gyermekek nagy része szívesen jár az intézménybe, amit az is mutat, hogy délutánonként még az ügyeletből sem igen akarnak hazamenni szüleikkel.

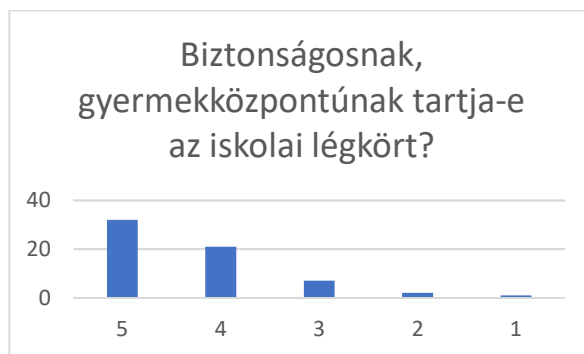
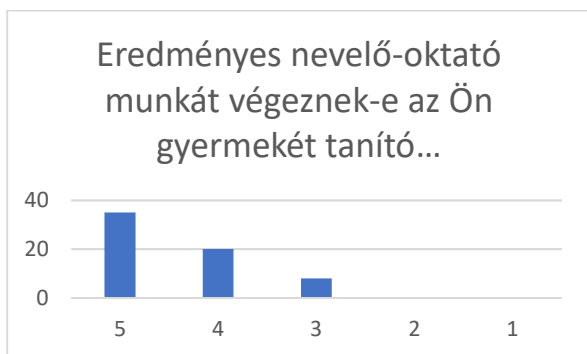

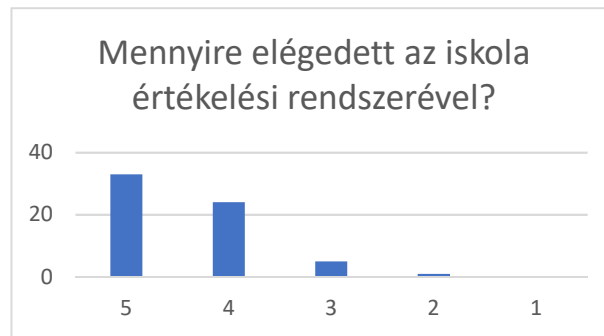
A szülői elvárásoknak nagy részben megfelel az iskola, többségük elégedett az intézményben folyó oktató-nevelő munkával. Három szülő válaszában olvashattam azt, hogy nem felel meg az elvárásoknak az iskola. Ez azonban adódhat abból is, hogy a szülőknek sokszor olyan elvárásaik vannak az iskola felé, amelyet nem lehet teljesíteni, vagy éppen az a szülő feladata lenne a saját gyermekével. Más részről nem szabad elfelejteni a tanulók, osztályok összetételét, társadalmi helyzetét sem. Nagyon nehéz dolga van pedagógusainknak a korábban leírt okok, a gyermekotthon és a családok átmeneti otthona miatt. Nagyon sok plusz terhet ró rájuk ezeknek a tanév közben érkező gyerekeknek a felzárkóztatása, a szülőkkel és az otthonokkal való kapcsolattartás. Ezek a gyermekek a sűrű lakóhely- és iskolaváltás miatt bizony nehéz helyzetben vannak, legtöbbször már nem is szeretnék beilleszkedni az adott környezetbe. Folyamatos a pedagógusok és a vezetőség kapcsolattartása az otthonok vezetőivel, a családgondozókkal, az iskolai szociális segítővel és az iskolapszichológussal is. Közös

munkával jó eredményeket lehetne elérni, ha ezek a családok hosszabb ideig maradnának egy helyen és nem vándorolnának 3-4 havonta újabb családotthonba.

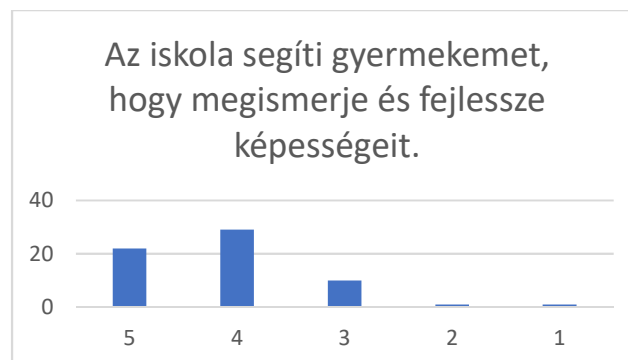

A negyedik kérdésre, hogy eredményes oktató-nevelő munkát végeznek-e a pedagógusok, szintén döntő többségében elégedett válaszok érkeztek. 35 fő teljesen elégedett volt, további 20 fő pedig elégedett. 8 fő válaszában egy közepes szintet jelölt meg, ők már kevésbé elégedettek, a saját választ megfogalmazható kérdésben erre több ok is érkezett, melyet mindenképpen érdemes felülvizsgálni a jövőben. Ezek között volt például engedékeny pedagógus, alsó tagozaton az idegen nyelv tanításának hiánya, szakkörök alacsony száma. Ezzel ellentétben az iskola erősségeinél magas számban írták a szülők az elfogadó, szakmailag felkészült, jó pedagógus véleményt. Azt is mindenképpen jelezni kell a szülők felé valamilyen módon, hogy a kimenő nyolcadik osztályból milyen arányban nyertek felvételt a tanulók gimnáziumba, szakközépiskolába, szakiskolába. Az sem elhanyagolható tényező, hogy negyedik és hatodik osztály után hány tanulónk nyer felvételt a nyolc- és hatévfolyamos gimnáziumokba. Ez is egy mérő, de sajnos ez a nyolcadikos továbbtanulás statisztikájánál feledésbe merül, pedig ők is az adott osztály tanulói voltak egykor. Az iskolai légkört hasonló arányban találták biztonságosnak és gyermekközpontúnak a szülők. Ehhez kapcsolódóan sokan írták a családias, gyermekcentrikusnak az iskola légkörét, kiemelték az alacsony gyermeklétszámot, hogy nálunk szinte mindenki név szerint ismer mindenkit. A pedagógusoknál és a többi alkalmazottnál is érvényesül a mindent a gyermekekért elv.

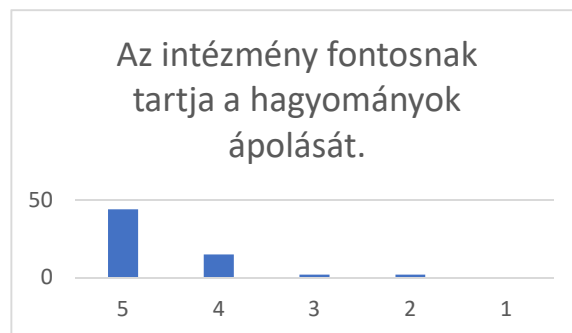
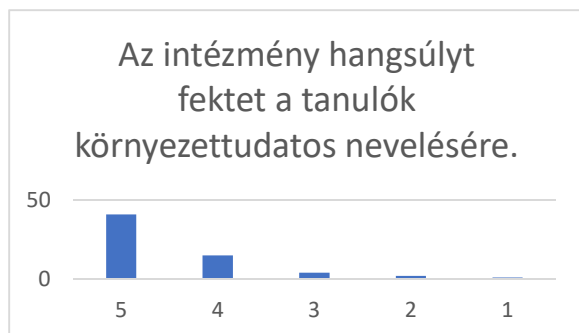

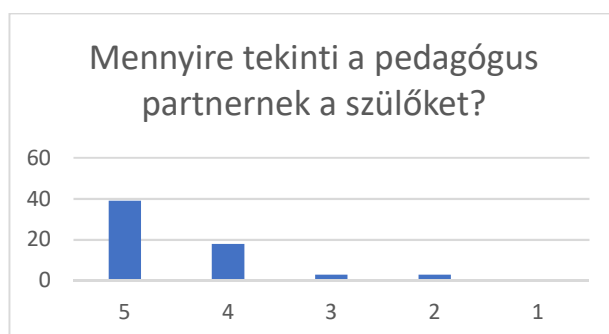
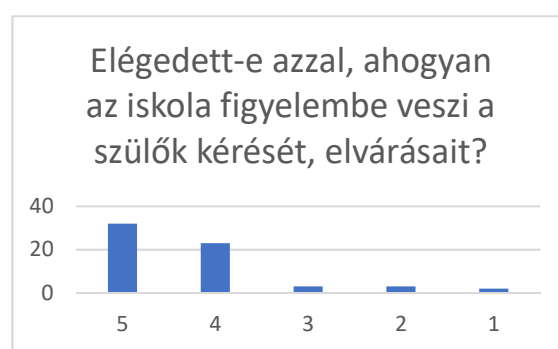
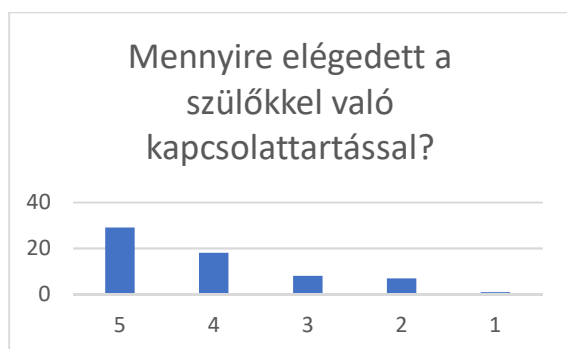
Az iskola segíti gyermekemet, hogy megismerje és fejlessze képességeit állításra inkább négyes értékelések születtek, de összességében 63-ból 51-en elégedettek ezen a téren is az iskola pedagógusai által végzett munkával. Két fő véleménye volt csak, hogy nem vagy egyáltalán nem elégedettek a képességek fejlesztésével. Ez azért is furcsa az iskolánk esetében, mert a környező iskolákhoz képest nagyon magas a fejlesztő- és gyógypedagógusok száma. Hivatalosan 2 álláshellyel rendelkezünk, de rajtuk kívül még három kollégának van fejlesztőpedagógusi végzettsége, így minden szakértői papírral rendelkező gyermek ellátásra kerül, sőt a kollégák probléma esetén bátran mernek szólni, és jelzést adnak, ha egy-egy tanulónak külön fejlesztésre lenne szüksége. Főállású fejlesztőinken kívül utazó gyógypedagógusok is segítik a mindennapos munkát.

A következő két kérdés a környezettudatos nevelésre és a hagyományok ápolására vonatkozott. Mindkét esetben magas volt az elégedett vagy a teljesen elégedett válaszok száma. 94 és 89 százalékos volt ez a szám. Jó volt olvasni, hogy ezen a téren ennyire elégedettek a szülők. Iskolánk Örökös ÖKO Iskolai címmel rendelkezik és a mindennapokat is ennek megfelelően éljük, példamutatással és az ÖKO szemlélet kialakításához kapcsolódó programokkal tanítjuk. A szülők ismerete ezen a téren azért is ennyire világos, mert ezeken az eseményeken majdnem mindig a szülők is részt vehetnek, ezáltal teljes bepillantást nyerhetnek az iskola életébe. Hagyományos rendezvényeink is nyilvánosak a tanév során.

A következő három kérdéssel arra szerettem volna rávilágítani, hogy mennyire fontos a szülőknek az iskolával, a pedagógusokkal való kapcsolattartás. Ezen a téren változtatásra van szükség a vezetőség és a pedagógusok részéről egyaránt. A válaszadók közel fele elégedett csak teljes mértékben a kapcsolattartással, amit a gyengeségeknél meg is fogalmaztak többen. Hiányos vagy nagyon késői a kommunikáció.

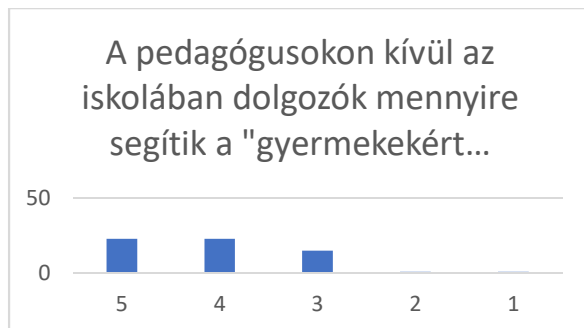

Felszereltséggel, esztétikummal volt kapcsolatos a következő kérdés. Itt nem született jó eredmény, de ennek nem az iskola a valós oka. Az épület belsejében igyekszünk az egy szem karbantartónkkal minden olyan munkálatot elvégeztetni, mely szebbé, esztétikusabbá teszi belülről az épületet. Kívülről azonban komoly problémák látszanak. A homlokzat fala mállik, a lábazatban hatalmas lyukak tátonganak, az ablakokon szeles időben süvít be a szél. Ez valójában a fenntartó feladata lenne, de nem tudhatjuk, mikor kerül iskolánkra a sor. Talán a miénk az egyetlen épület, melyen nem történt még meg a nyílászáró cseréje a kerület iskolái közül. Földszinti mosdóink rossz állapotúak, a fűtésrendszer korszerűtlen. Egyedüli

gazdaságilag pozitív dolog a napelem rendszer az iskola tetőszerkezetén, mely napos idő esetén legalább az áramfogyasztást csökkenti. A népegészségügyi szolgálat minden évben jegyzőkönyvezi a rossz állapotokat, bízunk abban, hogy egyszer sor kerül egy nagyobb felújításra iskolánk esetében is.

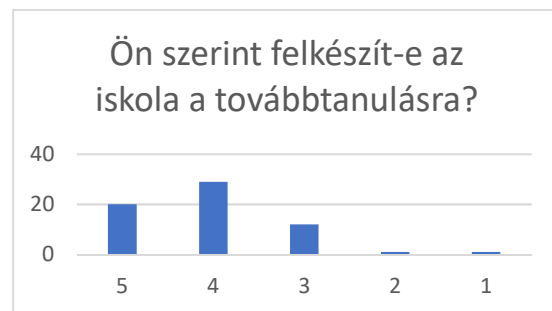
Az intézményben dolgozó pedagógusok mindent megtesznek a gyerekekért, a rosszabb eredménynek az lehet az oka, hogy a szülők nem rendelkeznek teljes információval ezen a területen, hiszen az épületbe nem léphetnek be, csak előre egyeztetett időpontban. A többi dolgozó is teljes tagja a nevelőtestületnek, így ők is mindenkit név szerint ismernek, ugyanúgy nevelik tanulóinkat, kéréseikkel hozzájuk is bátran fordulhatnak. Valójában olyan az iskolánk, mint egy nagy család.

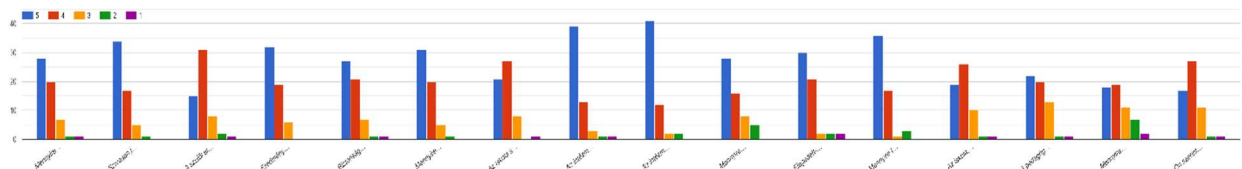
Az utolsó előtti kérdés a szakkörökre kérdezett rá. Valóban nem magas a szakkörök száma, de ezt talán magyarázható az aktív pedagógusok alacsony számával is. Mivel az alsós osztályok több, mint fele iskolaotthonos (egésznapos oktatás-nevelés) rendszerben tanul, szakkörök tartására csak a 16-tól 17 óráig tartó időszakban van lehetőség, ekkor pedig nagyon sokan külsős programokon (tánc, foci, karate, judo) vesznek részt. Jelenleg iskolai szakkörünk kínálatában tánc, ének-zene, rajz, röplabda, kosárlabda és dráma szakkör található. Egy másik ok pedig a szakkörök alacsony számára, hogy a tantárgyfelosztás órakerete nem teszi lehetővé több óra kiosztását. Pedagógusaink így is 26 órában vannak leterhelve, ehhez adódnak még sajnos a gyakori helyettesítések is.

Utolsó kérdés a továbbtanulásra vonatkozott. Két válaszadó kivételével felkészít az intézmény a továbbtanulásra. Korábban írtam, hogy minden tanulónk beiskolázásra kerül évek óta, természetesen mindenki a képességeinek megfelelő intézményben tanul tovább. Az elmúlt tanévben intézményünknek intézkedési tervet kellett készítenie, mert kevés gyerek tanul tovább gimnáziumokban. Ennek okát, korábban már leírtam. Az intézkedési terv alapján egyre több pályaválasztási programon vesznek részt tanulóink, pedagógusaink pedig heti rendszerességgel felkészítő órákat tartanak a központi írásbeli tantárgyaiból, magyar nyelv- és irodalomból és matematikából. Ezek mellett korrepetálást is tartanak kollégáim, de sajnos ezeken az alkalmakon nagyon kevés gyerek jelenik meg. A tanulók követése nem könnyű, hiszen a középiskolák nem tesznek eleget törvényi kötelezettségüknek, így nem értesülünk régi tanítványaink előmeneteléről. Ebben a tanévben két korábbi tanulónkról érkezett középiskolai tanulmányi jelzés.

Összefoglaló a felkészítési állapotokról, milyen mértékben elégedett (5-ös, ha teljes mértékben elégedett, 1-es, ha egyáltalán nem elégedett)

A kérdőívet három nyílt végű kérdés zárta. A szülők őszintén leírták gondolataikat, több esetben azonban üresen hagyták a kérdéseket. Mindhárom kérdés esetén tanulságos válaszokat kaptam, melyek további gondolkodásra ösztönözhetnek engem és tantestületemet is.

	kérdés	nem válaszolt	%
1.	Mit tart iskolánk erősségének?	8 fő	12%
2.	Ön szerint mi a gyengesége az iskolának?	14 fő	22%
3.	Mitől lehetnének jobbak?	21 fő	33%

Erősségek:

Családias, barátságos, gyerekcentrikus légkör.
munkájukra igényes pedagógusok
empatikus környezet
Kicsi, családias közösség
A szülők és a tanárok elég jól ismerik egymást. Van terápiás kutya.
Minden tantárgyat szaktanárok tanítanak.
Segítőkések a pedagógusok. Segítik a gyermek előre haladását
szoros együttműködés szülő és pedagógus között
Az iskolaotthonos rendszer - egyenletes tananyag és terhelés felosztását.
A hagyományok éltetését.
ökoiskola.
jó házirend.
terápiás kutya
kislétszámú osztály
pedagógusok szakmai elhivatottsága
Meixner módszer olvasás tanításához
gyors és hatékony problémamegoldás a vezetőség részéről
össztanulói létszám alacsony
mindenki ismer mindenkit
környezettudatosság
befogadó szemlélet
rengeteg iskolai program, rendezvény
kiváló oktatás, pedagógusok,

Gyengeségek:

Idegen nyelv oktatása
Fejlesztés, szakkörök mennyisége
Felső tagozatban a sok idősebb diák
Leszakadt társadalmi rétegből származó egyedek "mindenáron" történő integrációja
Iskolán kívüli okok: jövő-menő diákok gyakorisága pedagógusok túlterheltsége
kicsi udvar
néhol ráférne az iskolára javítás, festés (esztétika)
a körzetében lévő integrációs központ
túl engedékenyek és elnézők a tanárok
A kommunikáció nehézkes és utolsó pillanatos
hiányos kommunikáció a különböző partnerek között
egyes osztályok nagy létszáma

Mitől lehetnénk jobbak?

idegennyelv oktatás már alsós osztályokban
épületkorszerűsítés
Az átmeneti otthonnak nem ez az iskola lenne a körzetes iskolája.
Szakkörök számának növelése és szélesítése.
Férfi vezető hatékonyabb lehetne
Magasabb követelmény, házi feladatokban, öltözködésben (lányok)
Smink, hajfestés megtiltása esetleg
Az iskolai konfliktusok megelőzése, hatékonyabb kezelése
udvar felszereltsége
mellékhelységek tisztasága
Több közös program, akár családi is.
Intenzívebb közösségépítés a családok bevonásával
tanításon kívüli programok
jobb honlap
interakció a szülőkkel
A gyengeségek kiküszöbölése után jobbá válna az iskola

4. Összegzés

Dolgozatomat Pestújhely és az iskola történetének bemutatásával kezdtem, mely által megismerhetővé vált a településrész és annak egyetlen iskolájának múltja, jelene. Budapestnek is vannak olyan külső kerületrészei, ahol nagyon fontos szerepe lehet egy általános iskolának, az ott dolgozó pedagógusoknak és a helyi lakosságnak. Igyekeztem rávilágítani a hagyományok ápolásán keresztül arra is, hogy szoros kötődés alakult ki az évtizedek során a helyi civil szervezetek, az önkormányzat és az intézmény között. Ennek fontos társadalmi hatásai vannak, ezért készítettem el kérdőívemet, melynek kitöltéséhez a szülők segítségét kértem.

Szakedolgozatom kérdőívével értékes információkhoz jutottam azokban a kérdésekben, hogy milyen az intézmény jelenlegi megítélése, mennyire felel meg a szülői elvárásoknak, illetve mennyire tükrözi a szülők által kialakult kép az iskola valós helyzetét. A kérdőívet sokkal többen küldték vissza, mint amire számítottam. Nagyon jólesett a szülők segítőkészsége, hogy ennyire pozitívan álltak hozzá a feladathoz. Legtöbbször a nyílt végű kérdésekre is őszintén leírták véleményüket, mely nem mindig volt pozitív, de hasznos lesz a további tervezés során. Nem tudom még jelenleg, hogy mi a terve a tankerületi igazgató asszonynak személyemmel, mivel most már két éve látom el ezt a feladatot megbízott intézményvezetőként. Az idei pályázat is érvénytelen volt, ahogy az eddigiek is. Bízom abban, hogy tervez velem és ennek a kérdőívnek a kiértékelése pozitív hozománya lesz a következő tanéveknek.

Az intézmény társadalmi megítélése nagyon vegyes képet mutat jelenleg. Egy részről ott vannak a szülők által kitöltött kérdőívekben adott válaszok, amelyek többségében elégedettek az iskolával, az intézmény falai között folyó munkával. Az oktató-nevelő munka a szülők nagy részének megítélése szerint megfelelő, azonban a helyi lakosság, akik nem látnak bele az iskola belső életébe, a helyi viszonyok alapján döntenek és ezzel veszélyeztetik iskolánk 116 éves fennállása alatt elért eredményeinket, csorbítják hírnevünket.

Első célkitűzésem annak vizsgálata volt, hogy mennyire felel meg az intézmény a szülői elvárásoknak, mennyire tartják jó iskolának. Mivel a kérdőívek teljesen anonimak voltak, így nem tudtam megállapítani, hogy az alsós vagy a felsős tanulók szülei voltak-e elégedettebbek. A későbbiekben terveznék majd egy differenciált (tehát külön alsó és külön felső tagozatra írt) kérdőívet is. A szülőkkel való sok-sok interakció során azonban kialakult egy olyan vélemény, hogy az alsó tagozat megfelelő, sőt nagyon jó, míg a felső tagozatban nem folyik eléggé jó munka a visszajelzések alapján. Sajnálatos módon ez egy öngerjesztő folyamat, hiszen a szülők

egyre többen felvételiztetik gyermekeiket negyedik osztályban nyolc évfolyamos gimnáziumokba, ahová minden évben szép számmal nyernek felvételt tanulóink. Ennek következtében már egy átlagosabb képességű osztály kerül fel a felső tagozatra, jóval kevesebb a jó képességű tanuló, tehát jobb eredményeket is nehezebb elérni ezekben az osztályokban.

Ezzel függ össze a második célkitűzésben megfogalmazott kérdés is, hogy a szülők által kialakult kép mennyire tükrözi az iskola valós helyzetét.

Úgy gondolom, hogy az intézménybe járó tanulók szüleinek válaszai alapján kialakult kép sokkal pozitívabb, mint amit valójában látni lehet. Az nagyon jó, hogy nem érzékelik a problémákat, így elmondható, hogy pedagógusaink és segítő munkatársaik kiváló munkát végeznek. Odafigyelnek minden gyermekre, azonnal jelzik, ha valamelyikükkel probléma adódik és közösen próbálnak rá megoldást találni, szakember és szülő egyaránt. Ritka azon esetek száma, még az otthonos gyermekek esetében is, ahol a szülő nem partnerként áll az iskola mellé.

Első hipotézisem, miszerint fontos az óvónénik és a családtagok véleménye az iskolaválasztásnál, nem teljesen igazolódott be. A válaszok alapján kevés szülő jelölte be a lehetőségek közül azt, hogy ismerős vagy az óvoda javasolta intézményünket beiratkozás előtt. Ezen úgy tudunk változtatni a jövőben, hogy sokkal szorosabbra kell fűzni a két Pestújhelyen található óvodával a kapcsolatot. Ez azért fontos, hogy az oda járó gyermekek szülei is megismerjék iskolánkat, az iskola belső életét. Mikor ezt az összegzést írom, már túl vagyunk a beiratkozáson. Szomorú, hogy a körzetes gyermekek harmadának szülei kerületen kívülre szeretnék beiskolázni gyermeküket. Ez számunkra egy negatív társadalmi tényező, melynek okaként nem biztos, hogy az intézményben folyó oktató-nevelő munkát tenném felelőssé, hanem a korábban vázolt átmeneti- és nevelőotthonok megépülését az iskola körzetében. Ahhoz, hogy az iskola külső megítélése pozitív irányba mozduljon, minden lehetséges módon és eszközzel meg kell ismertetni a lakossággal a kérdőívekben is pozitívumként kiemelt gyermekközpontú szemléletet és elfogadó légkört.

Második hipotézisem arra vonatkozott, hogy a tudatosan iskolát választó szülők ismerik, fontosnak tartják és elfogadják az iskola oktató-nevelő munkáját. A beérkező válaszokból azt a következtetést vontam le, hogy hipotézisem helytálló volt. Örömmel olvastam azon szülők válaszait, akik átgondolták, hogy miben lehetnénk jobbak és ezt meg is osztották velem. A jövőre nézve a tantestület elé fogom tární a kérdőív összegzését és igyekezni fogok ötleteket gyűjteni ahhoz, hogy hogyan tudnánk megvalósítani a még jobb oktatást.

A harmadik hipotézisem, miszerint az iskola a múltja és jelene miatt elismert intézmény, nem nyert megerősítést. A szülők többsége nem ismeri az intézmény történetét, múltját. Nem ez alapján íratják be gyermekeiket hozzánk. Kevesen ismerik régi neves diákjainkat. Úgy gondolom, hogy ez is fontos kellene, hogy legyen, hiszen biztosan sok gyermeket inspirálhatna akár a pályaválasztásban is egy-egy híres ember személye.

Újra kell gondolni az intézmény kommunikációs stratégiáját és marketingjét az óvodás szülők minél nagyobb számú bevonása érdekében. Meg kell őrizni az iskola gyermekcentrikus és elfogadó légkörét. Sokkal több versenyen kell szerepeltetni tanulóinkat és az eredményekről tájékoztatni kell a szülőket. Bízom abban, hogy az eredmények tantestület elé tárása segít annak meghatározásában, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyekben változtatni kell a jövőben és mik azok a jellemzők, amelyekkel a kommunikációt hatékonyabbá lehet tenni.

Felhasznált irodalom

Nyomtatásban megjelent irodalmak

- Berényi E.: Szabad választás és szegregáció. 2018. In: Fejes J. B., Szűcs N. (szerk.): Én vétkem. Helyzet- kép az oktatási szegregációról. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged, 57–66. p.
- Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. Pestújhely, 1997. 11-26. p.
- Hricsovinyi J., Józsa K.: Iskolaválasztás és szelekció. 2018. In: Fejes J., Szűcs N. (szerk.): Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged, 129–146. p.
- Pusztai Gabriella: A társadalmi tőke és az iskolai pályafutás. Budapest, Új Mandátum Kiadó. 2009.
- Soósné Kállay Ágnes: A Pestújhelyi Általános Iskola nevelési-oktatási feladatokat átfogó pedagógiai programja. Budapest, 2021.
- Soósné Kállay Ágnes: Köznevelési Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv. Budapest, 2021.

Interneten található irodalmak

- Berényi Eszter, Berkovits Balázs és Erőss Gábor: Iskolaválasztás az óvodában: A korai szelekció gyakorlata. 2005.
<URL:https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/article_attachments/berenyie_0504.pdf (Letöltés: 2023. 04. 09.)
- Havas G., Kemény I., Liskó I.: Cigány gyerekek az általános iskolában. Oktatókutató Intézet, Budapest, 2001. <URL:<https://mek.oszk.hu/09500/09513/09513.pdf>
- Kertesi G., Kézdi G.: Iskolai szegregáció, szabad iskolaválasztás és helyi oktatáspolitikai 100 magyar városban. 2014. <URL:<http://www.econ.core.hu/jle/download/bwp/bwp1406.pdf> (Letöltés: 2023. április 07.)
- Körösné Mikis Márta: Az iskola belső világa az igazgatók szemével. 2009.
<URL:<https://ofi.oh.gov.hu/az-iskola-belso-vilaga-az-igazgatok-szemevel> (Letöltés: 2023. 04. 07.)
- Mihály Ildikó: Iskolások, iskolák és a szabadidő. In: Új Pedagógiai Szemle. 2003. április. 92-99. p. (2023. 04. 07.) <URL:<https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/iskolasok-iskolak>
- Solymosi Katalin: Iskolaválasztás: a háttérben húzódó motivációk és nézetek. 2013.
<URL:<http://www.irisro.org/pedagogia2013januar/0501SolymosiKatalin.pdf> (Letöltés: 2023. 04.07.)

Melléklet

Tisztelt Szülő!

Közükatási vezető és pedagógus szakvizsga képzésem szakdolgozatához kérem segítségét! Szakdolgozatomban iskolám szerepét vizsgálom közvetlen környezetünk kulturális életében és pedagógiai munkánk társadalmi hatásait. Kérem, olvassa el kérdéseimet és töltse ki a kérdőívet! Válaszait karikázással jelölje!

Segítségét köszönöm!

Soósné Kállay Ágnes

1. Miért ebbe az intézménybe iratta be gyermekét? (Több választ is jelölhet!)
 - a. ismerős javasolta
 - b. testvér jár ide
 - c. tanító személye számított
 - d. óvodában javasolták
 - e. ebbe a beiskolázási körzetbe tartozik
2. Járt-e Ön vagy valamelyik családtagja ebbe az iskolába?

igen	nem
------	-----
3. Látogatja-e az iskola honlapját?

igen	nem
------	-----
4. Iskolán kívüli programokon találkozott-e már az intézmény tanulóival?

igen	nem
------	-----
5. Hallott-e arról, hogy milyen híres emberek tanultak az intézmény falai között?

igen	nem
------	-----
6. Ajánlaná-e iskolába készülő gyermekek szüleinek iskolánkat?

igen	nem
------	-----

Osztályozza 5 fokú skálával, milyen mértékben elégedett!

(5-ös, ha teljes mértékben elégedett, 1-es, ha egyáltalán nem elégedett)

7. Mennyire volt tájékozott az iskola elvárásairól, amikor gyermekét beíratta?

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---
8. Szívesen jár gyermekem ebbe az iskolába.

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

9. A szülői elvárásoknak mennyire felel meg az iskola?

5 4 3 2 1

10. Eredményes nevelő-oktató munkát végeznek-e az Ön gyermekét tanító pedagógusok?

5 4 3 2 1

11. Biztonságosnak, gyermekközpontúnak tartja-e az iskolai légkört?

5 4 3 2 1

12. Mennyire elégedett az iskola értékelési rendszerével?

5 4 3 2 1

13. Az iskola segíti gyermekemet, hogy megismerje és fejlessze képességeit.

5 4 3 2 1

14. Az intézmény hangsúlyt fektet a tanulók környezettudatos nevelésére.

5 4 3 2 1

15. Az intézmény fontosnak tartja a hagyományok ápolását.

5 4 3 2 1

16. Mennyire elégedett a szülőkkel való kapcsolattartással?

5 4 3 2 1

17. Elégedett-e azzal, ahogyan az iskola figyelembe veszi a szülők kérését, elvárásait?

5 4 3 2 1

18. Mennyire tekinti a pedagógus partnernek a szülőket?

5 4 3 2 1

19. Az iskola, mint környezet, felszereltségével, biztonságával, esztétikumával segíti-e azt, hogy a gyermekek jól érezzék magukat?

5 4 3 2 1

20. A pedagógusokon kívül az iskolában dolgozók mennyire segítik a „gyermekért történik minden” elv érvényesülését?

5 4 3 2 1

21. Mennyire elégedett az iskolai szakkörök, szabadidős lehetőségek kínálatával?

5 4 3 2 1

22. Ön szerint felkészít-e az iskola a továbbtanulásra?

5 4 3 2 1

A következő három kérdésre kérem, saját szavaival válaszoljon!

23. Mit tart iskolánk erősségének?

24. Ön szerint mi a gyengesége az iskolának?

25. Mitől lehetnének jobbak?

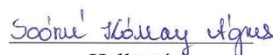
5. sz. függelék – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat minta

NYILATKOZAT

Alulírott **Soósné Kállay Ágnes**, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, **Kaposvári Campus, Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga** szak nappali/**levelező*** tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem***

Kelt: Budapest, 2023, április 27.

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védésre **javaslom**/ nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem***

Kelt: **Kaposvár, 2023. április 27.**

Belső konzulens
Velner András főiskolai docens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!